

**Česká školní inspekce
Moravskoslezský inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIT-833/23-T

Název	Základní škola, Ostrava-Hrabová, Paskovská 46, příspěvková organizace
Sídlo	Paskovská 46, 720 00 Ostrava-Hrabová
E-mail	info@zshrabova.cz
IČO	70989061
Identifikátor	600144763
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	Mgr. Radek Pollo
Zřizovatel	statutární město Ostrava, Městský obvod Hrabová
Místo inspekční činnosti	Paskovská 46, 720 00 Ostrava-Hrabová
Inspekční činnost na místě	3. 4. 2023 – 5. 4. 2023

Inspekční činnost byla zahájena doručením oznámení o inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Inspekční činnost podle § 174 odst. 2 písm. b) a c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání podle školních vzdělávacích programů.

Zjišťování a hodnocení naplnění školních vzdělávacích programů.

Charakteristika

Základní škola, Ostrava-Hrabová, Paskovská 46, příspěvková organizace (dále „škola“) vykonává činnost základní školy, školní družiny, školního klubu a školní jídelny. K termínu inspekční činnosti se v 18 třídách vzdělávalo celkem 343 žáků. Speciální vzdělávací potřeby škola evidovala u 55 žáků. K realizaci zájmového vzdělávání slouží čtyři oddělení školní družiny s 85 zapsanými žáky a v oddělení školního klubu je 19 žáků. Stravování žáků je zajištěno vlastní školní jídelnou. Informace o dění ve škole jsou zveřejňovány ve výročních zprávách, na přehledných webových stránkách školy, v školním žakovském časopisu a Hrabovských listech.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Ředitel školy působí ve funkci od srpna 2015. Ve své řídicí činnosti zúročuje dlouhodobé manažerské dovednosti a zkušenosti z pedagogické praxe. Uplatňuje demokratický styl řízení založený na otevřené konstruktivní komunikaci a vzájemné důvěře s pedagogickými pracovníky i dalšími aktéry vzdělávání. Systematicky a cílevědomě naplňuje reálně stanovenou koncepci rozvoje školy. Stanovené záměry reagují na trendy ve vzdělávání (podporu inkluzivního vzdělávání, aktivní pohyb a zdravý životní styl, rozvoj dovedností v oblasti cizích jazyků, čtenářské, matematické, počítačové a finanční gramotnosti).

Řízení školy je funkční. Ředitel školy část svých kompetencí delegoval na dvě zástupkyně. Do systému řízení jsou účelně zapojeni předsedové metodického sdružení a jednotlivých předmětových komisí, třídní učitelé a tým školního poradenského pracoviště, který je složen z výchovné poradkyně, školní metodičky prevence a školního psychologa. Partnerský přístup volí rovněž k žákům, kteří mohou ovlivňovat některé aspekty výchovně vzdělávacího procesu prostřednictvím žakovského parlamentu. Přenos informací od vedení školy k zaměstnancům je na škole prokazatelný a pravidelný.

K naplňování koncepčních záměrů a cílů školních vzdělávacích programů napomáhá stabilizované složení pedagogického sboru, posíleného o asistenty pedagoga. Začínající pedagogy ředitel podporuje formou činnosti uvádějících učitelů, konzultací s vedením školy či předsedy metodických orgánů i ostatních vyučujících. Výměna zkušeností vyučujících je ze strany vedení školy podporována také formou vzájemných hospitací. Vedení školy výraznou měrou podporuje další vzdělávání pedagogických pracovníků, které je plánované, vychází z priorit a potřeb školy. Pedagogičtí pracovníci v rámci metodického sdružení a jednotlivých předmětových komisí efektivně spolupracují. Setkávají se nadstandardně, formálně i neformálně, v pravidelných intervalech a poskytují si vzájemnou zpětnou vazbu k výuce, konzultují formy hodnocení výsledků vzdělávání žáků a společně vyhledávají oblasti dalšího možného profesního rozvoje.

V souladu s vymezenými koncepčními záměry, ve spolupráci se zřizovatelem a zapojením školy do projektových aktivit se prostředí a vybavení školy průběžně inovuje a modernizuje. Škola disponuje dostatečným množstvím didaktické techniky, jednotlivé učebny školy jsou moderně vybaveny potřebnými učebními pomůckami a projekční technikou. Od poslední inspekční činnosti byla vybudována venkovní učebna a tzv. přírodovědný okruh a tím podporován pobyt žáků ve venkovním prostředí, který pozitivně ovlivňuje jejich zdraví a přispívá k pocitu fyzické i psychické pohody.

Škola v součinnosti se zřizovatelem systematicky vytváří vhodné podmínky pro zajištění psychického i fyzického bezpečí žáků a nabízí jim aktivity pro zdravý životní styl (plavání, lyžařské kurzy, zotavovací pobyty).

Činnost školní družiny a školního klubu je nedílnou součástí vzdělávací strategie školy, napomáhá osobnostnímu rozvoji každého účastníka zájmového vzdělávání. Žákům jsou nabízeny aktivity posilující jejich sebepojetí i sebevědomí. Mohou se zapojit do kroužku hudebního, výtvarného, šachového nebo sportovního.

Pro vytváření zdravých stravovacích návyků je škola zapojena do programů zdravé výživy, poskytuje žákům ovoce i zeleninu. V rámci projektu získává finanční podporu k úhradě úplaty za školní stravování pro žáky, kteří ze sociálních důvodů nemohou využívat služeb školního stravování.

K úrazům dochází převážně při sportovních a pohybových aktivitách žáků. Škola se úrazovosti zabývá, přijímá adekvátní opatření např. v souvislosti s realizovanými činnostmi vyhodnocuje rizika, provádí opětovná poučení žáků.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Společným pozitivním rysem hospitované výuky byla velmi příjemná atmosféra, kterou byly vytvářeny příznivé podmínky pro vzdělávání. Výuka byla většinou dobře organizována, začínala uplatněním aktivizační metody pro opakování učiva. Smysluplné využití digitálních technologií, různých učebních pomůcek a dalších výukových materiálů zatraktivňovalo výuku a účelně podporovalo její názornost. Převažovalo frontální vyučování, které bylo vhodně doplněno samostatnou prací. Pokud byly zařazeny kooperativní činnosti jako práce ve dvojicích či skupinách, vyučující většinou poskytovali žákům dostatek prostoru pro rozvoj komunikativních a sociálních dovedností. Individuální podpora žáků byla patrná pouze v části hospitované výuce. Nízká míra diferenciací zadávaných úloh dostatečně nerespektovala rozdílné pracovní tempo a schopnosti jednotlivých žáků. Žáci většinou plnili úkoly se stejným stupněm obtížnosti.

Hospitovaná výuka na prvním stupni základní školy byla metodicky a didakticky promyšlená a pro žáky přínosná. Efektivitu výuky zvyšovaly vhodně zařazené motivační složky s možností zapojení a vlastního vyjádření žáků, propojování učiva s reálnými životními situacemi a vhodné využívání mezipředmětových vztahů. Žáci byli problémovými dotazy účinně vedeni k vyvozování závěrů a logickému myšlení. Dostatek časového prostoru bylo věnováno k procvičování a upevňování získaných znalostí a dovedností, rozvoji komunikace, vyjádření vlastních myšlenek a názorů. Vyučující často poskytovali okamžitou účinnou zpětnou vazbu o míře zvládnutého učiva a o naplnění stanovených cílů.

Na druhém stupni základní školy převládala efektivní frontální výuka obohacená řízenými rozhovory, které přispívaly k rozvoji komunikačních dovedností žáků. Vyučující učivo promyšleně propojovali se situacemi reálného života v návaznosti na regionální souvislosti, přičemž kladli důraz na mezipředmětové vztahy. Žáci byli vedeni ke kritickému myšlení. Účelně byla ve výuce podporována čtenářská, jazyková, matematická i informační gramotnost. Při práci s učebnicí a příslušnými pracovními listy byli žáci vedeni k práci s informacemi, jen v části výuky byly vytvářeny příležitosti pro jejich samostatné vyhledávání z více různých zdrojů, porovnávání a vyhodnocení vzhledem k stanovenému účelu. Žáci v řízené diskusi správně reagovali na položené otázky, učitelé jim zpravidla ponechali dostatečný prostor na vyjádření. Při zadávání samostatné práce žáci většinou plnili stejné úkoly, vyučující nenabízeli náročnější aktivity pro nadanější žáky.

Při vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami vycházeli učitelé z potřebných podpůrných opatření a ověřovali úroveň plnění zadaných úkolů. Působení asistentky pedagoga plnilo svůj účel.

Skladba činností v zájmovém vzdělávání a jejich rozvržení umožňovalo odpočinek žáků po vyučování i získávání nových znalostí a praktických dovedností. Vychovatelky vhodně reagovaly na individuální potřeby účastníků, respektovaly jejich rozdílné schopnosti a vytvářely jim vhodné příležitosti k seberealizaci. Žáci měli možnost zapojovat se do skupinových nebo individuálních aktivit podle svého zájmu. Školní družina i školní klub prostřednictvím nabízených aktivit žáky úspěšně motivuje k zájmovému vzdělávání a k aktivnímu trávení volného času.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Škola má vytvořený efektivní a funkční systém zjišťování a hodnocení výsledků vzdělávání žáků v průběhu celého vzdělávacího procesu. Pedagogové průběžně sledují a pravidelně ověřují dosaženou úroveň znalostí a dovedností žáků. Využívají k tomu různé formy písemného a ústního ověřování žákovských znalostí a dovedností.

Škola získává informace o úrovni poskytovaného vzdělávání také z výsledků žáků v jednotných přijímacích zkouškách na střední školy, z interní evaluace, z výsledků soutěží a příležitostného zapojování do externího zjišťování výsledků vzdělávání žáků. Výsledky vzdělávání vyplývající z externího výběrového zjišťování výsledků žáků ve školním roce 2021/2022 vykazují nižší úspěšnost žáků 5. tříd ve srovnání s celorepublikovými výsledky např. v matematice nebo dovednostech usnadňujících učení a výbornou úspěšnost žáků 9. tříd ve školním roce 2017/2018 v oblasti čtenářské gramotnosti.

Pedagogická rada, metodické sdružení prvního stupně a předmětové komise druhého stupně se pravidelně zabývají dosaženými vzdělávacími výsledky žáků na svých jednáních. Méně úspěšným žákům škola nabízí doučování a individuální konzultace. Průběžné hodnocení výsledků žáků je zaznamenáváno v elektronickém informačním systému, což zajišťuje dobrou informovanost zákonných zástupců i pedagogických pracovníků. Výsledky vzdělávání jsou v posledních letech vyrovnané. V celkovém hodnocení 60 až 65 % žáků prospělo s vyznamenáním. Neomluvená absence je zanedbatelná.

Škola se také zajímá o výsledky žáků při přijímání ke vzdělávání ve středních školách, kde dlouhodobě převažuje zastoupení žáků přijímaných v oborech vzdělání s maturitní zkouškou nad počtem žáků přijímaných v ostatních oborech vzdělání. Ve školním roce 2021/2022 byl převažující zájem žáků o studium v oblastech informačních technologií a elektro oborech.

K všestrannému rozvoji osobnosti žáků a kladných postojů přispívají pravidelné aktivity zařazované nad rámec výuky, kterými jsou projektové a sportovní dny, akce pro předškoláky, charitativní akce. Tvořivost a sebe prezentaci žáků podporují periodicky zařazované soutěže a olympiády, realizace školního časopisu nebo vytváření předmětových portfolií. Fungování školy pozitivně ovlivňují aktivity školního parlamentu.

Žáci školy a nadaní žáci rozvíjejí svoje schopnosti v různých zájmových kroužcích zaměřených na rozvoj logiky a myšlení, zapojují se do bádání, objevování a pokusů. Porovnávat úroveň svých znalostí a dovedností umožňuje žákům také to, že škola podporuje jejich účast na soutěžích a olympiádách. Umožňuje jim se zapojit do tvorby projektů a do tvorby školního časopisu.

Přínosnou spoluprací škola navazuje a rozvíjí i s dalšími subjekty, čím se dostává do širšího povědomí veřejnosti. Akcemi s nedalekou mateřskou školou vytváří podmínky pro plynulý a bezproblémový přechod dětí do prvního ročníku základní školy (akce pro předškoláky a jejich rodiče). Spoluúčastí na projektech se základní uměleckou školou je podporován

zájem žáků o umělecké vzdělávání. Pořádáním školních akcí je posilována spolupráce se základními a středními školami v regionu.

Škola efektivně spolupracuje se školskými poradenskými zařízeními při poskytování podpůrných opatření při vzdělávání žáků se speciálními potřebami. Koncepčním záměrem školního poradenského pracoviště je rozvoj školy v oblasti prevence sociálně patologických nežádoucích jevů a rizikového chování u žáků.

Podporovány jsou činnosti zaměřující se především na motivaci vedoucí k aktivnímu pohybu a výchově ke zdravému životnímu stylu se zapojením profesních organizací, práce s třídními pravidly v rámci realizace mimořádných třídnických hodin se školní metodičkou prevence apod. Pedagogičtí pracovníci školy usilují o rozvoj žáků, podporují jejich sebevědomí, schopnost vytvářet přátelské vazby, prosociální dovednosti, nenásilné zvládnání konfliktů atd.

Činnosti ve školní družině a školním klubu volně navazují na základní vzdělávání, rozšiřují vědomosti, zdokonalují praktické i sociální dovednosti žáků a přispívají ke smysluplnému využití volného času.

Závěry

Vývoj školy

- Od poslední inspekční činnosti uskutečněné ve školním roce 2016/2017 došlo k rozšíření vedení školy o jednu zástupkyni.
- Byly inovovány školní vzdělávací programy a kontinuálně se zlepšují podmínky pro vzdělávání zkvalitňováním materiálně technického vybavení školy.
- Škola adekvátně reagovala na doporučení z poslední inspekční činnosti v oblasti zájmového vzdělávání, uplatňování sebehodnocení a vzájemného hodnocení žáků.

Silné stránky

- Podpora zdravého stravování, pohybové aktivity a výuka ve venkovním prostředí systematicky přispívají k návykům zdravého životního stylu.
- Aktivní vytváření podmínek v péči o vztahy vede k příznivému sociálnímu klimatu a posílení pozitivních vztahů mezi všemi aktéry školy.
- Efektivní spolupráce pedagogů v rámci metodických orgánů přispívá ke zvyšování kvality poskytovaného vzdělávání.

Slabé stránky a/nebo příležitosti ke zlepšení

- Práce žáků s různými informačními zdroji je ve výuce využívána v nízké míře.
- Méně časté zařazování úloh s odlišnou kognitivní náročností.

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- Zařazovat do výuky moderní metody s využitím různých informačních zdrojů.
- Diferencovat úlohy s rozdílnou náročností podle individuálních schopností žáků.
- Využívat při sledování výsledků vzdělávání a hodnocení dosažené úrovně žáků zpětnou vazbu z vhodného typu externího testování, analyzovat a přijímat konkrétní opatření ke zjištění.

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá řediteli školy ve lhůtě do 14 dnů přijmout adekvátní opatření k prevenci nedostatků zjištěných při inspekční činnosti a ve stejné lhůtě písemně informovat Českou školní inspekci, jaká byla přijata opatření.

Zprávu zašlete na adresu Česká školní inspekce, Moravskoslezský inspektorát, Matiční 20, 702 00 Ostrava, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.t@csicr.cz s připojením elektronického podpisu.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Koncepce rozvoje školy na roky 2019 – 2023
2. Výroční zpráva za školní rok 2021/2022 ze dne 23. 8. 2023
3. Zápisy z jednání pedagogické rady (vzorek)
4. Zápisy z organizačních porad za školní rok 2022/2023 (vzorek)
5. Školní vzdělávací programy platné ve školním roce 2022/2023
6. Školní matrika (vzorek)
7. Rozvrh vyučovacích hodin platný v době inspekční činnosti
8. Třídní knihy základní školy, školní družiny a školního klubu vedené ve školním roce 2022/2023 (vzorek)
9. Dokumentace školního poradenského pracoviště (vzorek)
10. Dokumentace žáků se speciálními vzdělávacími potřebami (vzorek)
11. Plán dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků pro školní rok 2022/2023
12. Dokumentace související se zajištěním bezpečnosti žáků při poskytování vzdělávání vedené ve školním roce 2022/2023 (vzorek)
13. Dokumentace vztahující se k finančním podmínkám školy a zajištění školního stravování pro školní rok 2022/2023 k datu inspekční činnosti (vzorek)

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu, Česká školní inspekce, Moravskoslezský inspektorát, Matiční 20, 702 00 Ostrava, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.t@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitelky inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Titul, jméno, příjmení, funkce

Mgr. Sylva Kyselová, Ph.D., MBA, školní inspektorka,
vedoucí inspekčního týmu

Mgr. Jiří Crhonek, školní inspektor

Mgr. Kazimierz Worek, školní inspektor

Mgr. Kateřina Anastázie Valasová, školní inspektorka

Mgr. Monika Hanzelková, školní inspektorka

Bc. Marcela Zahradníková, kontrolní pracovnice

Datem vyhotovení inspekční zprávy se rozumí datum posledního podpisu člena inspekčního týmu.